

Μαρία Μήτσορα

‘Ο πυράκανθος καί τό σκοτάδι

Τό λεωφορείο τῆς Δροσιᾶς γλιστροῦσε πρός τὴν Ἐλένη, διαδοχικά τρυποῦσε καὶ τό μυαλό καὶ τό κορμί καὶ τό ἄρρωστο στρῶμα τῆς πόλης. Στά πόδια τοῦ κρεβατιοῦ τῆς τά προάστια θά γινότανε μέ τί ἀνακούφιση! ἔξοχή! Κοίταξε δὲ Τάκης τό ρολόι του ἐννιά καὶ τέταρτο. Στό ἄλλο ρολόι μέ τό μετάλλινο μπρασελέ ἐννιά καὶ δέκα. Ρώτησε τὸν κύριο ὅρθιο δίπλα του «πηγαίνετε καλά!». «Μέ τό τηλέφωνο». ‘Α! ἀπασχολήθηκε μέ τοὺς δεῖχτες του πέντε λεπτά πίσω καὶ ἡ ὥρα δέν περνοῦσε πρός τὴν Ἐλένη. ‘Ἐχοντας ἔκεινήσει γεμάτο ἀπό τὴν Κάνιγγος τό λεωφορείο ἔφτανε τώρα ἑκεῖ πού ἡ Ἀλεξάνδρας συναντεῖ τή Βασιλίσσης Σοφίας καὶ τελειώνουνε ἡ μία πάνω στὴν ἄλλη. Ἀλεξάνδρα, Σοφία καὶ ἡ ἄλλη ἡ Ἀμαλία πού τεντώνει τό κορμί της μαζί μέ τ’ ὅνομα τῆς πάνω σέ μία πιό σύντομη λεωφόρο δίνουν ἀκόμη στό κέντρο τῆς Ἀθήνας μιά σχετική θηλυκότητα. Καὶ ἡ Σταδίου ἔχει μιά λεπτότητα, στρίβει ώραια — φλερτάρει ώραια μέ τὸν Κολοκοτρώνη, ἀν κι ἑκεῖ ἀπέναντι μέσα στή στοά γεμίζει δὲ τόπος μέ ἀπαίσιες στολές. ‘Ομως ἡ ἐρωτική δρμή πού φέρνει στό μυαλό εἰναι στραμμένη πρός τό σῶμα ἐστω τὴν ἐκγύμναση του ἀντίθετα μέ τὴν ἐρωτική δρμή τῆς Πανεπιστημίου καὶ τῆς Ἀκαδημίας πού χάρεται μέσα στή λύσσα τους γιά διανοητικούς στόχους. Τὴν Πανεπιστημίου ὅλη τὴν ἡμέρα τὴν πονῶνται τὰ μάτια της, γι’ αὐτό ἔχει ἑκεῖ τό ‘Οφθαλμιατρεῖο καὶ μόνο δταν βραδιάσει γιά τὰ καλά τὰ τρένα τρέχουνε μέσα στίς στοές μ’ ἔνα ρίγος κάπου-κάπου κοπανάει κάποιος τά χαρτιά πάνω στό γραφεῖο του. Τά πόδια του τόν πάνε τρέμοντας πρός τὴν Πειραιῶς, τά χέρια του τόν τρένει γιά νά λύσει τὴν πράσινη σατέν κιλότα μιᾶς ξανθίδας γαρνιρισμένης μέ μαύρη γούνα. Κι ὑστερα πάλι καμιά εβδομάδα τύψεις. Πατησίων θύμα τῆς Unisex, σπάνια μόνο γυνωτικός ἐφιάλτης μητέρα φαλλική ἄλλα συνήθως τίποτα τίποτα. ‘Η Συγγροῦ δώμως Χά! ἄντρας πού ντυθήκε γυναίκα δταν ἀνοίγει τό φερμουάρ τοῦ παντελονιοῦ του μέχρι τή θάλασσα πετάγονται ἀπό μέσα πρότα οἱ στήλες τοῦ Ὁλυμπίου Διός κι ὑστερα μαζί μέ τά καυσαέρια μικρές σταγόνες σπέρμα κολλᾶνε στά πάρ-μπριζ. ‘Ο ταξιτζής μοῦ ἐλέγει τὴν ἄλλη μέρα πώς πήγαινε ἔναν πολύ καθώς πρέπει σέ μία διεύθυνση στὴν Κυψέλη. ‘Ἐγωχεν μία προκομένη πού είχε πάρει μέ τό αὐτοκίνητο του ἀπό τὴν Συγγροῦ καὶ αὐτή τὸν κόλλησε βλεννόρροια. Κατάχλομός δ ἄνθρωπος παντρεμένος καὶ μέ παιδάκι. ‘Αγοράκι τὸν ρώτησα ἡ κοριτσάκι, ἄλλα ἀφοῦ είχε λέτε δικό του αὐτοκίνητο γιατί τὴν ἐψαχνε μέ τό δικό σας ταξί; Δέ θυμάμαι τὴν ἀπάντηση. Δέν υπάρχει ἀμφιβολία στό μυαλό μου ἡ Συγγροῦ ἔχει ἀνδριό Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συνεχάρη τὸν Κύριο Τάδε!» στό διμώνυμο νοσοκομεῖο τοῦ Συγγροῦ ύπαρχουνε, δέν τά ἔχω δεῖ οὕτε ἐγώ οὕτε δέ Τάκης, κέρινα δμοιώματα ἀνθρώπων στά πιό προχωρημένα στάδια τῆς σύφιλης μέ τά περιδέραια τῆς Ἀφροδίτης γύρω ἀπ’ τό λαιμό τους.

Μέσα ἀπό τίς στενές μασχάλες ἐνὸς μαύρους ταγιέρο δέ Τάκης διέκρινε — πίσω ἀπό τό βρώμικο τζάμι στό δεῖξι πλευρό τοῦ λεωφορείου τὴν ἐκκλησία ὅπου εἶχανε γνωριστεῖ μέ τή Χριστίνα — στά βαφτίσια τοῦ μικροῦ Καροτίδη. Τί λεπτή μέση πού είχε τότε! σφιγμένη στή μπλέ νταντέλα. ‘Εκανε νά τή σχηματίσει μέ τά χέρια του καὶ ἡ διπλανή του ἀρχισε νά κουμπώνει τή ζακέτα της — ‘θά φαντάστηκε πώς κάποιαν θέλω νά πνιξώ μ’ ἔνα λαιμό παχύ τώρα σάν τή μέση τῆς Χριστίνας κάποτε. Τότε πού πίστευε πώς κάποια μέρα θά πεθάνει γι’ αὐτόν. ‘Ο πατέρας της δέν τὸν ηθελε, προτιμοῦσε νά τή δώσει στό γιατρό. Τί είναι αὐτά τῆς ἐλέγε ἔχει σπουδάσει χημεία ἀλλά χτίζει σπίτια, τί χημική ἐνωση είναι αὐτή ἐμένα μοῦ μυρίζει ἐργολάβο. Βγαίνανε ἔξω ραντεβού. Τὴν ἔβλεπε πού κάθε τόσο κοίταξε γύρω τῆς ἀνήσυχα. ‘Τώρα νά πεταχτεῖ δέ πατέρας της μέ πιστόλι στό χέρι καὶ ἡ Χριστίνα νά ρίχνεται μπροστά μου «σκότωσε ἐμένα ἀσε τὸν Τάκη» μπάμ μπάμ αἰμόφυρτη. Τό λεωφορείο προχωροῦσε ἀργά. ‘Ητανε γεμάτη αὐτοκίνητα καὶ ἡ Κηφισίας. ‘Οταν ἦταν μικρός ἐπεφτε στίς στέρενες νά σώσει τά χρυσόφυρα, ἡ Κηφισίας ἤτανε τότε στό μυαλό του μία πολύ ώραια κυρία. ‘Εμοιαζε μέ τή θεία Τερέζα. ‘Ελουζε κι αὐτή τά πυκνά μαλλιά της μέ νερό ἀπό βρασμένα φύλλα καρυδιάς καὶ μέ πράσινο σαπούνι. ‘Η θεία Τερέζα μικρή ἤτανε κατάξανθη. ‘Εβαζε λέει στά κρυφά ἔνα μώβ φιόγγο στά μαλλιά της μόλις ἔστριβε τή

γωνία. Εἴκοσι χρονῶν ὅταν τό σκασε μέ τὸν Ἐβραῖο καὶ κοιμότανε μαζὶ του τέσσερα χρόνια στὴ Μασσαλία. "Ενα πρώι ἔύπνησε, τὰ μάζεψε καὶ γύρισε πίσω. Τὴν πρώτη φορά πού τὴν εἶδε δὲ τὸν Τάκης, κόντευε μέ πολὺ ρούζ στα μάγουλα τὰ σαράντα. "Ασπρο ταγιέρ κι ἀσπρα γάντια τρυπητά. Ο Τάκης είχε γδάρει τὰ γόνατά του πέφτοντας ἀπό ἔνα βουναλάκι πίσσα. Κάτι καταστρώνανε κι ἀσφαλτοστρώνανε καὶ τὸ δρόμο. Τὰ δάκρυα στὰ μάτια του στεγνώνανε καθὼς τὴν ἄκουγε νά λέει στὸ μπαλκόνι ὅτι δ ἀντρας τῆς τῇ χώρισε γιατί δέν ἥθελε νά τὸν γλείφει. «Γάτες είναι νά γλείφονται;» σκέφτηκε. «Μά πᾶς θά μεταλάβω μεθαύριο βρέ Γιάννη μου τοῦ ἔλεγα» ἐξηγούσε ἡ θεία Τερέζα σπρώχνοντας μία χούφτα γιασεμιά μέσα στὴν καμουφλαρισμένη ἄβυσσο τοῦ ντεκολτέ της. «Ἐμένα ή Κατίνα μοῦ τά πε ἀλλιῶς, τοῦ βγαλες γλώσσα καὶ τὸν καταριόσουνα. Δέν τοῦ πες νά στὸν φέρουνε τέσσερις γιατί είχε φιλενάδα;» Ἡ μητέρα του πού ρωτοῦσε, φορούσε τὸ πο μαλακό φουστάνι, ἀσπρο τσελβόλ μέ ρος καὶ μέ θαλασσιές βοῦλες. Στό μυαλό τοῦ Τάκη τὸ ἄσπρο μέρος τοῦ ὑφάσματος ἦταν τὸ τσέλι καὶ οἱ βοῦλες τὰ βόλ. Ό πατέρας του τίς κοίταξε καὶ τίς δύο. Είχε γείρει στὴν πάνινη πολυθρόνα μέ τὰ χέρια σταυρωμένα πίσω ἀπό τὸ σβέρκο. «Καλά σοῦ λέει». Γύρισε λίγο βαριεστημένα τὸ κεφάλι του μασώντας ἔνα τρίγωνο κομμάτι γραβιέρα. Κοίταξε πέρα ἀπό τὸ μπαλκόνι. «Νά τος πάλι αὐτός δ παλιάνθρωπος!» φώναξε. «Πάλι κάτω ἀπό τὸ φῶς τὸ δρόμου βρήκε νά πάει νά λίγο παρακάτω, στά σκοτεινά;» «Δέν ντρεπεταί λιγάκι — δέν ἔχει νά πάει λίγο παρακάτω, στά σκοτεινά;» Ο Τάκης δέν είπε λέξη, τὸν καταλάβαινε ὅμως πολύ καλά. Σκέψου μέσα στά σκοτεινά νά κατούραγε κατά λάθος μέσα στὸ στόμα μαζὶ λάμιας! Πέρυσι στὸ Μπογιάτι τὸν είχε κυνηγήσει μία καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἡ χήρα Οὐ-Οὐ ή μαύρη φούστα της, κάνοντας κούνια τὸν χτύπησε καὶ τὸν πέταξε στὴν ἄκρη τοῦ τσιμέντου. Ρυθμικό συντριβάνι τὸ αἷμα ἀπό τὴν κορυφή τοῦ κεφαλιοῦ του τούς πιτσιλοῦς ὅλους κι δλοι τρέμανε, ἀκόμα κι δ γιατρός, ἀλλά δ ἰδιος είχε φανεῖ ἀτάραχος. Ἡ θεία Τερέζα είχε βάλει τὰ δάκαματα κι ὅχι γιά τὸ δικό του χτύπημα πέρυσι στὸ κεφάλι. «Ἐγώ νά τοῦ πᾶ τέτοιο πράγμα! νά μοῦ πέσει τὸ στόμα ἀν σᾶς λέων φέμματα», κι ἀρχισε νά καταριέται τὴν Κατίνα τὴν ἔτσι καὶ τὴν ἀλλιῶς, ποὺ ζήλευε πάντα καὶ γι' αὐτό τά βγαζε ἀπ' τὸ μυαλό της. Ο Τάκης ἀπό τότε πού ἔχεινος τὸν ἐαυτό του πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ ἔνιωθε τύψεις γιά τίς περισσότερες φασαρίες γύρω του. Τρόμαξε κιόλας πάρα πολύ, σκέψου νά ἔπερφε στ' ἀλήθεια τὸ κόκκινο στόμα τῆς θείας Τερέζας, ν ἀρχιζε τὸ κυνηγήτο, νά τὸν δαγκώνει τὰ δάχτυλα τῶν ποδῶν, θυμηθήκε τὰ πάνινα πέδιλα πού φορούσε ἐκεῖνο τὸ καλοκαίρι — τὰ καλάμια μέχρι καὶ τὰ γόνατα. Βγήκε πρός τὸ φῶς ἀπό τὸ σκοτάδι. «Μαμά-Μαμά!» είχε ἀρχίσει νά φωνάζει «ἐδῶ καὶ πολλές μέρες ὅταν κλείσω σφιχτά τὰ μάτια μου κι ὑστερα τὰ ξανανοίξω βλέπω τὸν "Αγιο Στυλιανό"» ἔνα ξύλινο σκαλιστό θρόνο νά πλέκει, μέσα σ' ἔνα πράσινο φωσφορικό φῶς. "Ιδιο ἀκριβῶς μ' ἐκεῖνο πού μέσα στριφογυρίζαμε καὶ πλέαμε πέρυσι ἐγώ, ἐσύ κι η νοσοκόμα — τότε πού μοῦ βάλανε τὴ μάσκα — πάρα πολλές σταγόνες αιθέρας καὶ μοῦ κόψαμε μέ χρυσούς ψαλιδάκι τίς ἀμυγδαλές. Τώρα πού τὸ σκεφτότανε, ὑστερα ἀπό τόσα χρόνια τὸ ὑπονοούμενο τοῦ φαινότανε ξεκάθαρο. "Επρεπε ἡ θεία Τερέζα νά ἔπικαλεσθεῖ τὸν "Αγιο Στυλιανό". Η κυρία Ρόζα πού ἔμενε ἀρμέγοντας τὴν κατοικούλα τῆς ὅτι αὐτός ὁ "Αγιος πλέκει ἔνα μεγάλο προστατευτικό πλεκτό γύρω σου καὶ δέ σε πιάνει τὸ Κακό — κι ἄν δέν ἥξερε ἡ κυρία Ρόζα ἀπό τέτοια τότε ποιός ἥξερε! πού δ ἰδιοκτῆτης τοῦ σπιτιοῦ της ἦταν ἔνα φάντασμα καὶ δέ φαινότανε χρόνια τώρα οὔτε γιά νά ζητήσει τὰ νοίκια. Ο πατέρας του τὸν κοίταξε αὐστηρά. «Τί σαχαλιμάριας είναι αὐτές; Τί λέει τὸ παιδί. Βάσω, πρόσεξε τὴ μάνα σου καὶ τίς θεῖες σου νά μή μαζὶ τὸν κάνουνε θρησκόληπτο». Μόλις δὲ τὸν εἶδε νά τινάζεται καὶ νά σκοτεινάζει τὸ μάτι του, κατάλαβε πρίν νά μιλήσει ὅτι είχε θυμηθεῖ πάλι τὸ πλήκτρο τῆς γραφομηχανῆς του. «Κακομοίρη μου ἡ θά μοῦ τὸ βρεῖς ἡ θά σοῦ κόψω τὰ πόδια — ἐδῶ είσαι κι ἐδῶ είμαι!» Το προηγούμενο μεσημεράκι δὲ τὸν Τάκης παιζόντας είχε βγάλει ἀπό τὴ θέση του τὸ Δ, τρόμαξε πολύ πού δέ μπόρεσε νά τὸ βάλει πίσω καὶ τὸ ἔθαψε στὸν κήπο τοῦ τολιγμένο μέσα σ' ἔνα γυαλιστερό φύλλο λεμονιᾶς. Τό ψάχναμε καὶ οἱ τρεῖς μαζὶ κι εἶχανε κάνει τὰ παρτέρια ἀνω-κάτω τὸ ἀπόγευμα πρίν νά ἔρθει πρόθια τὸ ἄρωμα τῆς θείας Τερέζας. Εκεῖνοι οἱ δύο σκύψανε γιά νά μήν τὸ φᾶνε στὸ κεφάλι ἐνῶ αὐτός ἔτρεξε γενναία, τὸ τρύπησε τὸ πηχτό σύννεφο καὶ βρήκε τὸν Τάσο καὶ τὸ Νικάκη πού τὸν περιμένανε στὸ ρέμα.

"Ετσι λοιπόν δι κύριος Τάκης κάθεται μαλακός κι ἀφηρημένος μέσα στὸ λεωφο-

ρεῖο — μπορεῖ νά σκέφτεται τή μέση τῆς Χριστίνας, τά πόδια τῆς 'Ελένης, τή θεία Τερέζα πού πέθανε τυφλή, μόνη κι ἔρημη. 'Ο Γιάννης τῆς ἔδινε γελοία διατροφή, ξαναπαντρεύτηκε κι δλας καί δέν ἥθελε ούτε νά τήν ἀκούσει. Μέχρι τό τέλος πῶς τά κατάφερνε τήν πηγαίνανε μία φορά τό μήνα στό κομμωτήριο καί τά μαλλιά της ἤτανε πάντοτε σκούρα χρυσά καί ώραια. «Δέν ἡξερα κι ἐγώ νά τόν γλείφω!» ἔλεγε «τώρα θά τά είχα ἀκόμη δλα μου τά καλά.» 'Ἐγώ τά συνηθισμένα, κρυώνω — φοβᾶμαι. Τά σκέφτομαι δλα αὐτά μέ μανία γιά νά μήν ἔρθει πάλι αὐτή ή κίτρινη μαϊμού μέ τή βαριά βιομηχανική ἀναπνοή, νά μήν κάθεται σφιχτά στό σβέρκο μου ξεφυσώντας μου πτερέλαια. Κι υπάρχουνε και χειρότερα, ρουφήγητρες-σφυρίχτρες, μού χυμάνε βουίζοντας γιά νά μέ κάνουνε σάν τά μούτρα τους, νά μού ρουφήζουνε τ' ὅνομα, νά μού ρουφήζουνε τό σχήμα καί νά μένει σκέτη ή ἀγώνια. Θέλω νά γράψω μιάν ἄλλη ιστορία, μ' αὐτήν ἐδώ δέν ξεχινέμαι. Τί μέ νοιάζει τί κάθεται και σκέφτεται δά Τάκης μέσα στό λεωφορεῖο πηγαίνοντας ν' ἀπατήσει τή Χριστίνα, πρώτη φορά μετά ἀπό ἔξι χρόνια γάμου! Και ψώνιο νά τήν κάνει σπουδαῖα τά λάχανα! Μιά ἄλλη ιστορία. 'Η νοσταλγία τοῦ Τάκη γιά τό μέλλον ὅταν ή Χριστίνα θά ἔχει πεθάνει γι' αὐτόν κι ή νοσταλγία τῆς κυρίας 'Αφροδίτης γιά τό παρελθόν γιά τόν καιρό τοῦ ἀρραβώνα της μέ τόν 'Αριστοκλή τούς φέρνουνε στό σημείο νά συναντηθοῦνε ἔνα βράδυ, μᾶλλον στίς τέσσερις τό πρώι στοὺς δρόμους τῆς Νέας ή τῆς 'Ανω Νέας Σμύρνης. 'Ο Τάκης πήγε ἑκεί μέ τό αὐτοκίνητο, ή κυρία 'Αφροδίτη μέ τά πόδια, χωρίς σουτιέν μ' ἔνα παλιό γκρίζο φουστάνι. 'Άλλα σήμερα τό μεσημέρι σάν νά τήν ἀκούα πάλι τή φωνή τῆς Χριστίνας «τί σκέφτεσαι; τί σκέφτεσαι; τί σκέφτεσαι;» Τρώγανε μέσα στήν κουζίνα τοῦ σπιτιού προίκας της. 'Ακολουθώντας τόν ἔνα τοίχο πού στρογγυλεύει ἔνας ψηλός ἔγγινος πάγκος σάν πτάρ μέ τρία ψηλά σκαμνία. 'Η Γεωργία είναι ἀκόμη πολύ μικρή γιά νά τρέψει σκαρφαλωμένη ἔδω πάνω. «Τί σκέφτεσαι;» ρώτησε ζαφνικά ή Χριστίνα τυλίγοντας λίγο ἄτσαλα τά μακαρόνια της. «Δέ σκέφτομαι τίποτα — 'Α! χτές ή προχτές είδα ἔνα ἀπροσδιόριστο ἀντικείμενο.» «Τί;» Τίποτα δέ μάθαινε αὐτή ή Χριστίνα! «'Αφοῦ σού είπα ἀπροσδιόριστο.» Σκεφτότανε πάνω στό σῶμα τῆς 'Ελένης νά λιώνει και νά πήξει πολλές φορές ρός χιόνι — κι ἔνα δροσερό κυκλωτικό σάλιο μέ γεύστη μέντας ή νεράντζι; «Πέμους μήπας καίει πολύ τό σάλιο μου» ρώτησε τήν Χριστίνα, «τό φατ λιώνει ἀπότομα στό στόμα μου». «Εσκυψε νά τή φιλήσει — ἔξερε πώς θά τόν ἀποφύγει. Είχε δεκαεπτά μέρες νά κάνει ἔρωτα μαζί της. 'Απ' αὐτές εὐτυχώς τίς ἔξι είχε περίοδο. Κατεβαίνοντας ἀπό τό σκαμνί θυμήθηκε μικρό τόν ἔπιανε ωρες δλόκληρες ν' ἀποφεύγει ν' ἀκουμπήσει τό δεξί του χέρι μέ τό ἀριστερό. «Τό βράδυ θ' ἀνεβοῦμε στήν Κηφισσιά μέ τόν κύριο Γεωργιάδη, θά ρίξουμε μιά ματιά και στό οἰκόπεδο.» 'Η Χριστίνα ήθελε τό αὐτοκίνητο, είχε ὑποσχεθεῖ νά πάει τή Γεωργία στή θάλασσα. «'Εντάξει». Κατέβηκε στόν πρώτο δρόφο τῆς πολυκατοικίας, ἐδῶ είχε μετακομίσει ἐνάμιστη χρόνο τώρα τό γραφεῖο του.

Μαρούσι, μουρμούρισε μαζί μέ τή θέα ἀπ' τό παράθυρο τοῦ λεωφορείου. 'Η Χριστίνα ήθελε μία γλάστρα μπλέ. «Ἐπαγε νά είναι ἀφρητημένος κι ἔκανε χάρο στή διπλανή του νά περάσει γιά νά κατέβει. Είχε βρεῖ πολύ μικρός αὐτό τό κόλπο τῆς ἀφρητημάδας. «Οταν φωνάζανε συγχρόνως δι πατέρας του και ή μητέρα του δ ἔνας στή μια και δάλλος στήν ἄλλη ἄκρη τοῦ σπιτιοῦ στεκόταν παγωμένος πίσω ἀπ' τήν πόρτα τοῦ μπάνιου. «Μή φωνάζετε μέ πονάει τό κεφάλι μου φώναζε κι αὐτός.» Σιγάσιγά συνήθισε νά κλείνει τήν πόρτα. 'Επειδή δέν κλείδωνε στεκότανε μπροστά στήν τουαλέτα σέ στάση κατορήματος. Χαϊδεύοτανε δσο κρατοῦσε δι καβγάς — ὀνειρούτανε χρυσοπράσινα τοπία γεμάτα φελλούς. Χρυσόμυγες μέ μεγάλα στήθη νά στάζουνε ρός σαντιγύ μπλεγμένες μέσα σέ συννεφα μαλλί τής γριάς. Γλίστρησε στή θέση πού είχε ἀδειάσει δίπλα του γιά νά είναι πλάι στό παράθυρο. 'Απρόσκεκτη κίνηση γιατί βρέθηκε στό κέντρο τῆς θερμοκρασίας πού είχε ξεχάσει πίσω της αὐτή ή μεγάλη γυναίκα μέ τίς ἀγριεμένες φτέρνες μέσα στά ζώφτερνα λουστρίνια. Κρατιότανε, ἔκανε ὑπομονή, νά τώρα θά καταλάβει αὐτή ή θερμοκρασία πώς ή κυρία τῆς ἔχει φύγει θά τρέξει πίσω της νά τήν περιστοιχίσει ξανά. 'Εντάξει, ἀρχιζε νά συνέρχεται ἀπό τήν ἀηδία τῆς βουτιᾶς μέσα στήν ξένη ζεστασιά. Τί νούμερο παπούτσια φοροῦσε ή 'Ελένη; Μᾶλλον τριάντα ἐφτά. Χτές τό πρώι είχε ἀνοίξει τά μάτια του εἰκοσι λεπτά ωρίτερα ἀπ' τό ξιπνητήρι. Αὐτό συνήθως τό ξινωθε σάν θρίαμβο — ἔνα μικρό μέρος ξύπνιου μυαλού παλεύει και νικάει τό κοιμισμένο. Χτές τό πρώι θμως δέν αἰσθανότανε καλά. Πᾶς είχε χωθεῖ αὐτή ή γυναίκα μέσα στό υπέροχο τοπίο πού ποταμίσια χάρη

ξεχύλιζε άπ' τά κοιμισμένα μάτια του. Τό ένα της στήθος κομμένο και τό άλλο ξυγίζει τριάντα κιλά. Καλύτερα θά κάνετε νά τό κόψετε κι αύτό, θά αισθανόμαστε πιό άνετα τής είχε πεί δύο ευγένεια, κι αύτή ευγενέστατα ἐπίσης τοῦ 'φυσε κάτι μισομασημένο. Βγῆκε ἀπό τά πεντακάθαρα νερά και ξύπνησε λίγο πρίν ν' ἀρχίσει νά πνίγεται. Τοῦ είχε ἔρθει ἀμέσως στό μυαλό ή μητέρα του, ἀνέβαινε γιά λίγο στό κρεβάτι της τό πρωί πρίν νά πάει σχολείο. Είχε πεθάνει κανένα χρόνο πρίν νά γνωρίσει τή Χριστίνα, ἀπό καρκίνο, πρῶτα στό στήθος κι ύστερα στό πάγκρεας. Μέ πικρό στόμα και πηχτό σάλιο, ἀνάπνεε μέ δυσκολία. Τό χέρι τής Χριστίνας μέ τά μικρά νύχια ήτανε σφιγμένο γύρω ἀπό τό στομάχι του. Κοίταξε τό χαλαρωμένο πρόσωπό της. Πάλι είχε κοιμηθεὶ μέ τά σκουλαρίκια, δέν τοῦ ἀρέσανε οὔτε οἱ πέρλες, οὔτε τά τρύπια αὐτιά. Πάτησε τό κουμπί γιά νά μη χυτηθεῖ τό ξυπνητήρι. Στό κομοδίνο ἀπό τή μεριά της πρόσεξε τό θερμόμετρο. «Ἀλλή μανία κι αύτή νά παιρνει ἑδῶ κι τρεῖς μῆνες τήν θερμοκρασία της κάθε πρωί πρίν σηκωθεῖ γιά νά υπολογίζει λέει τίς γόνιμες μέρες. Εύτυχῶς δέν ήθελε ἀκόμη δευτέρο παιδί. Τόν είχε πιάσει μεγάλη ἀγωνία στούς τρεῖς τελευταίους μῆνες τής ἐγκυμοσύνης της. Πώς θά πεθάνει στή γέννα και θ' ἀναγκαστεῖ ὁ ίδιος νά παίζει τό ρόλο συγχρόνως πατέρα και μητέρας. Τί δηλαδή; νά βγαίνει ἀπό τό δωμάτιον ν' ἀλλάζει στά γρήγορα τά παντελόνια, νά γυρίζει μέ φουστάνια ψευτίκα στήθη και κολλιέδες; Μπά ἔτοι σίγουρα θά τό τρέλαινε τό παιδί. Βγῆκε μέ τά ρούχα στά χέρια, ντυνότανε στήν κουζίνα καθώς ἔφτιαχνε καφέ. Τή Χριστίνα τήν είχε ξυπνήσει στίς δέκα, μέ τηλεφώνημα ἀπό τό γραφεῖο του.

Τό μεσημέρι τήν ώρα πού σκεφτότανε ν' ἀνέβει γιά φαγητό —ήτανε στό πίσω δωμάτιο τοῦ γραφείου πού ήτανε ημιυπόγειο ἐνῶ τό μπροστινό ἀπό τήν κλίση τοῦ ἑδάφους ήτανε στόν πρώτο: «κάπου στή μέση τοῦ διαδρόμου πρέπει νά είλημα ίσα μέ τή γή» σκεφτότανε συχνά — είδε πρῶτα τά πόδια τής 'Ελένης. Κόκκινα πέδιλα, λουράκια πού σταυρώνανε. Φοροῦσε ἔνα μαύρο φουστάνι μέ ἀχνά, ἀσπρα σχέδια κι είχε ριγμένη στούς ὄμους μιά ζακέτα ρόζ ἀγκορά. Τά γυαλιά τοῦ ἡλίου πού φοροῦσε στήμερα είχανε ἀσπρο σκελετό. «Εσκυψε ἀπό τό παράθυρο βγάζοντάς τα κι είχε πάλι τό πιό δροσερό πάρσινο βλέμμα: «Λοιπόν, ἀποφάσισες νά μή μοῦ τηλεφωνήσεις;» «Ἐπρεπε νά τήν είχε πάρει τηλέφωνο ἑδῶ και πέντε μέρες. Κατάλαβε πώς γιά μιά στιγμή δέν τήν είχε γνωρίσει γιατί είχε τά μαλλιά της τραβηγμένα πίσω ἀπό τ' αὐτιά μέ δύο ρόζ χτενάκια. «Μήν κουνηθεῖς» τής είτε. Βγήκε σάν χορευτής. «Ἐκανε τό γύρο τής Σπευσίππου κι ἀνέβηκε τά σκαλιά τής Μαρασλή. Μόλις ἐστρεψε στήν Ξενοκράτους δέν τήν είδε πουθενά. Γύρισε στό γραφεῖο του νευριασμένος. Ή βοηθός του ή Ντίνα μιλοῦσε τώρα στό τηλέφωνο γιά μπέξ ή γιά κοραλί μαλλί, γιά μεγάλες βελούδες ξύλινες. Στό πίσω δωμάτιο ή 'Ελένη καθισμένη στή θέση του, μέ σταυρωμένα τά πόδια, μπροστά στόν κεραμίδι τοῦχο. «Πιάστηκε τό στρίφωμά μου και ξηλώθηκε». Τί νά κάνει, νά διώξει στά γρήγορα τή Ντίνα —ήτανε και ώρα νά πηγαίνει — νά κάνουνε ἔρωτα πᾶς, πού; στά γόνατα, στό μπάνιο. «Μά τί ἔκανες, μπήκες ἀπ' τό παράθυρο;» Αισθανότανε πώς χαμογελοῦσε ἀνότητα. Ή 'Ελένη τοῦ ἔγραφε μία διεύθυνση σ' ἔνα χαρτάκι πού είχε κόψει μέσα ἀπό ἔνα πακέτο Sante. «Ἐλα κατά τίς ἐννιάμιση. Ναι βέβαια πρίν ἀπό τή Δροσιά — τό σπίτι μιᾶς θείας μου ἀλλά λείπει στή Θεσσαλονίκη». Τοῦ ἔξηγοῦσε πᾶς νά στριψε. «Τό οἰκόπεδο πού σοῦ ἔλεγα δέν είναι μακριά. Χαμογελοῦσε δαγκώνοντας τό κάτω χείλι, αὐτή ή ἔκφραση τής σκλήραινε τό πρόσωπο. Τήν πήγε μέχρι τήν πόρτα. Τοῦ φάνηκε πώς ή Ντίνα, πού ἀκόμη μιλοῦσε στό τηλέφωνο κοκκίνησε στήν προσπάθεια νά μήν τούς κοιτάξει. «Πωπώ τό στρίφωμά μου κρέμεται» ἔλεγε ή 'Ελένη. «Ποιά ήτανε αὐτή;» σταμάτησε στή στροφή τής σκάλας. «'Ελπίζω δχι ή γυναίκα σου.» Πάνω στό γραφεῖο του βρήκε τά τσιγάρα τής. Στό πίσω μέρος τοῦ πακέτου ἀνέμεσα στά συμπλεκόμενα τρίγωνα είδε τόν ἀριθμό τοῦ τηλεφώνου του, κι αὐτόν μέ μολύβι. Τόν ἔσβησε προσεχτικά μ' ἔνα πράσινο μαρκαδόρο. Γύρω ἀπό τή μοντζούρα πρόσθεσε ἀφηρημένος ἔνα μαύρο περίγραμμα. Εσπρωξε τό πακέτο πίσω πίσω στό πιό κάτω συρτάρι.

Πώς γίνεται δυό στάσεις μετά τήν πλατεία τής Κηφισιάς νά τρέχει ἀντίθετα ἀπό σένα δύος δύμερος κόσμους. Τό λεωφορεῖο ήτανε τώρα μισοδέδειο και τόσο πίσω και δεξιά ή 'Αλάσκα δύος ἔρχότανε μέ τή Χριστίνα και τή Γεωργία. Τοῦ ἀρεσε νά λέει στή Γεωργία «πᾶμε γιά παγωτό στήν 'Αλάσκα». Οι στύλοι μέ τά φωτα ἀραιώνανε. «Ἐνα στύλο μπορεῖς νά τόν ἀγαπήσεις μέχρι τρέλας, μπορεῖ νά θέλεις νά ζήσεις τήν

νύπολοι ιπη ζωή σου δεμένος ἐπάνω του. Τό τοπίο ἔξω πρασίνιζε, μαύριζε, σκοτείνιαζε, καὶ τὸ λεωφορεῖο τὸ ἔνιῳδε ἀλλιώτικο, μετάλλινη ὑπερπροστατευτική μητέρα, μέσα ἀπὸ τὴ ζεστὴ κιτρινοφωτισμένη κοιλιά της μποροῦσε νά κοιτάζει τούς δύγκους καὶ τὰ σχήματα τῶν σπιτιῶν καὶ τῶν δέντρων. Ἡ στιγμὴ πού θά ἥρετε νά κατέβει ἄρχιζε νά τοῦ φαίνεται πολὺ λεπτή καὶ δύσκολη, ὅλη ἡ περίπτωση σάν ἐγχείρηση δίπλα σὲ ζωτικά ὅργανα. Είχε ἀκόμη λίγο καιρό, σφίχτηκε στὴ θέση του. Προσπαθοῦσε νά συνδεθεὶ φιλικότερα μέ τὸ ἔξω. Κοίταξε προσεχτικά. Μέσα ἀπό μισάνοιχτα παντζούρια μισο-εἰδες τὴν πλατούλα ἐνός κίτρινου βελούδινου καναπέ — τὴ γωνίτσα ἐνός σκαλιστοῦ καθέφτη ὅχι ἀσπρου, μᾶλλον ροζέ ἡ στὸ χρῆμα τοῦ κονιάκ, ὑπόσχεση ναρκωτικῆς εὐτυχίας, τὸ ἀνάλαφρο νυχτικὸ τῆς χρῆμα κόκκινου κρασιοῦ στὸ φῶς πεταμένο στὰ πόδια τοῦ κρεβατιοῦ πάνω σέ μία μοκέτα βαθιά καφέ «ὅπου θά θελα νά κυλιέμαι μέχρι νά γίνει τὸ σῶμα μου στρογγυλό — πού είναι; γιατί ἀργεῖ; χτενίζει τά ξανθά μαλλιά της; ξεπλένει πάλι τά δόντια της μέ Bradorai; Σκέψου νά σηκωνόμουνα νά τὴν ψάχνω καὶ νά μήν τὴ βίσκο πουθενά, ἀλλά πρώτα τὸ νυχτικὸ τῆς στὸ σαλόνι, μετά τὰ πασούμια τῆς μέ τὰ φτερά μέσα στὴν κουζίνα μπροστά στὸ ψυγεῖο. Σκέψου ν' ἀνοιγα τὴν πόρτα τῆς κουζίνας — μήπως κρύβεται κάπου στὸν κῆπο ἐντελῶς γυμνή; μπροστά στὴν πόρτα, στὸ σκαλοπάτι, τὰ πόδια τῆς κομμένα ἀπό τούς ἀστραγάλους καὶ κάτω κι ἀφημένα, χωρίς αἷμα, ὅπως ἀφήνουνε ἔξω ἀπό τὰ δωμάτια τῶν ξενοδοχείων τὰ παπούτσια τους ἡ τὶς μπότες τους». Κουνήθηκε στὴ θέση του, κοίταξε τὸ ρολόι, κοίταξε τὸν εἰστράκτορα ἐλπίζοντας πώς θά διασταρωθοῦν οἱ ματιές τους καὶ θά τὸν βεβαιώσει μέ μία κίνηση τοῦ κεφαλιοῦ «μήν ἀνησυχεῖτε θά σᾶς πῶ ἐγώ στὴν ἐβδόμη στάση μετά τὴ πλατεία τῆς Κηφισιάς — μή φοβᾶστε τώρα — ἀλλά μετά»; Κοίταξε πάλι ἔξω μερικά δλόφωτα παράθυρα—πληγές, ἔτρεχε τὸ φῶς ἀπό τὰ πολύφωτα καὶ τὶς ἐπιτραπέζιες λάμπες, ἔτρεχε κι ἀπό τὶς ἀπλίκες νά διασταυρωθεῖ μέ ὅλλα φῶτα πού κι αὐτά τρέχανε ἐδῶ κι ἐκατομμύρια χρόνια. Τὰ περισσότερα παράθυρα, ὅμως, πρόσεξε καλά σφαλισμένα κι δλα τὰ φῶτα σβηστά καὶ τὸ ἀποκορύφωμα αὐτὸ τὸ διώροφο πού μολις τὸ προσπεράσανε ἐσβήσε δλα τού τὰ φῶτα καὶ συστειρώθηκε στὸ σκοτάδι. Αὐτά δέν τοῦ ἀρέσανε τοῦ Τάκη καθόλου. Καί δέν είχε κι ἀδικο. Κι ἐγώ παθαίνω μεγάλη λαχτάρα σταν περπατώντας σ' ἔναν ἐμπορικό δρόμο πού τοῦ ἔχει κάνει λαβή ἡ νύχτα καὶ τὸν κρατάει ἀκίνητο, παίρνει τὸ μάτι μου σέ μία ἀπό τὶς φωτισμένες βιτρίνες, τὸν τίτλο ἐνός βιβλίου πού μοῦ φαίνεται σημαδιακός ἡ παράλογος, ἡ κάποιο ἀντικείμενο, καὶ ξαφνικά νομίζω ὅτι αὐτὸ μοῦ λειπει τόσα χρόνια ἀ· τὴ ζωή μου. Κι ἔχοντας ὅδη προσπεράσει λίγο τὴ βιτρίνα γρυζώ πίσω ξε-κάνοντας τὸ φῶτα μου για νά δῶ καλύτερα, κι αὐτός πού περπατάει μαζί μου δείχνει νά βιάζεται ἡ νά βαριέται. Πρίν προφτάσω νά δῶ τὰ φῶτα τῆς βιτρίνας σβήνουν — μοιραία θά ἦταν αὐτή ἡ στροφή καὶ φοβᾶμαι τὸ σκοτάδι. «Πλεκτάνη» σκέφτομαι καὶ «τὸ βράδυ πρέπει νά βγαίνει δ ἀνθρωπος δηλισμένος μέχρι τὰ δόντια — είχε δίκιο ἡ γιαγιά μου πού φτερούγιζε γύρω ἀπό τὰ καντήλια τῆς». Συνεχίζω δισταχτικά μέ τὸ δεξί μου χέρι σφιγμένο σέ γροθιά — ὅχι πώς θά βοηθήσει σέ τίποτα, καὶ πρίν νά φτασω τὴν ἐπόμενη βιτρίνα, σβήνουν καὶ τὰ δικά της φῶτα. «Ε! τότε... Ο Τάκης τράβηξε τὰ μαλλιά του ἀπό τὸ μέτωπο, ἔφτιαξε τὴ γραβάτα του «ἔπρεπε νά είχα κατέβει στὴν Κηφισσιά καὶ νά συνέχιζα μέ ταξί» μετάνιωνε πικρά. «Οχτώ ἐπιβάτες είχανε μείνει μέσα στὸ λεωφορεῖο. Ο πιό κοντινός του, ἔνας κύριος μέ πολὺ μεγάλο μέτωπο, δέν είχε τίποτα τὸ καθησυχαστικό. Ο Τάκης δέν μποροῦσε νά καταλάβει γιατί αἰσθανόταν τόσο ἀσχημα. «Εξι χρόνια τώρα νά κοιμᾶται καὶ νά ξυπνάει μέ τὴ Χριστίνα είχε ἐπιθυμήσει μιά ἀλλη θερμοκρασία — τὸ θαυμό — τρυφερό τὸ φαντάζοντας δέρμα τῶν μηρῶν τῆς. Ελένης νά ἐφαρμόζει ἐπάνω του. Τύψεις γιά τὴ Χριστίνα, μά κι αὐτή ἀν είχε μία περιπέτεια δέ θά τὸν πείραζε καθόλου — «ἀρκεῖ νά μήν το μάθαινο ποτέ». Ἡ ἀφρορημένη πιθανότητα τοῦ ἦταν ἐκατό τοῖς ἐκατό παραδεκτή. «Τέλος πάντων, ύποτιθεταὶ δτι ἔχουμε ἀπελευθερωθεῖ, δέν είμαστε στὸν καιρὸ τῆς/γιαγιάς μου» — ἀσε πού κι αὐτήν δγδόντα χρονῶν τὴν είχε ἀκούσει νά λέει στὴ μητέρα του «Βάσω μου κι ἐγώ δέ μπορῶ νά πῶ πώς δέν τὸν κεράτωσα». Ποιόν! Τόν παπού τὸ Ντίνο! πού ἔτσι καὶ στεκόταν πλά της στὸ τράμ κάποιος χριστιανός τοῦ βαζε ἀμέσως τὶς φωνές. «Ε! σύ τι κόλλησες καὶ τρίβεσαι πάνω στὴ γυναίκα μου». — Γιατί αἰσθανόταν ἔτσι δυσάρεστα ἀναρωτιότανε. «Ερίξε μιά ματιά στὴν κυρία πού καθόταν δυό σειρές πιό πίσω. Στρουμπούλη. Κρίμα πού δέν ἦταν δίπλα σ' αὐτήν, φαινότανε περιποιητική. Δέκα λεπτά ἀπό τὴ στάση τοῦ είχε πει ἡ Ελένη. «Ἐλπίζω ὅχι τρέχοντας».

Μόλις πάτησε στό χῶμα, πήρε βαθιά άναπνοή. Κοίταξε τό λεωφορεῖο νά χάνει τήν ἀκτινοβολία του καὶ μαζί αἰσθανότανενά πέφτει καὶ ή δική του θερμοκρασία. Σάν νά τόν είχε γεννήσει μιά ἀντρογυναίκα ἐδῶ στήν ἄκρη τοῦ δρόμου, πιασμένη ἀπό ἔνα χοντρό κλαρί. Κι ὑστερά νά 'χε φύγει τρέχοντας — τόν είχε ἀφῆσει μόνο του μέσα στό σκοτάδι καὶ στό κρύο. Στίς λάμιες καὶ στοὺς λύκους. Οὔτε νά τή φωνάξει δέ μποροῦσε, γιατί δέν τοῦ 'χε μάθει νά μιλάει. Τίποτα δέν τόν είχε μάθει, οὔτε τό μέσα ἀπό τό ἔξω. Αὐτό τό φῶς τοῦ λεωφορείου τοῦ τά 'χε μάθει ὅλα — τή στιγμή πού χανόταν δόλο καὶ πιό ἔξω σκοτείνιαζε κι ὁ Τάκης μέσα. «Δέν μπορῶ νά ζήσω χωρίς τό λεωφορεῖο». Τά γονατά του λυγίσανε, τόν καθίσανε σέ μία μάντρα. Γαργάλημα στό σβέρκο. Τά φύλλα τοῦ ἀναρριχητικοῦ πού σκέπαζε τά κάγκελα. «Αναγε πολύ προσεχτικά ἔνα τσιγάρο. Πλησίασε τήν κάφτρα στήν παλάμη του. Γύρω του ψύχρα σχεδόν κρύο. 'Η ζέστη στό χέρι του σχεδόν κάψιμο — κι αυτό τό κόκκινο φωτάκι της θλιβερό ύποκατάστατο ἀπό τό φῶς τοῦ λεωφορείου. Τά φώτα τοῦ δρόμου κρύα. Τό ἀναρριχητικό ἦταν κι ἀνατριχιαστικό — μαζευόταν τά μυτερά του φύλλα γύρω στό σβέρκο του. Σήκωσε τό γιακά κι ἄρχισε νά ἐπικαλεῖται τίς 'Υγιεῖς Δυνάμεις. «Δέ γαμιέται κι ἡ Χριστίνα καὶ ἡ μακρίτισσα ἡ μητέρα μου πού δέ με γένησε στό δρόμο ἀλλά στής 'Ἐλενας καὶ χρειάστηκε κι ἐμβρύουλκό. 'Ἄς είχα ἔρθει μέ τ' αὐτοκίνητο καὶ θά 'χαιμε τρυπήσει δόλη τή νύχτα μέ τά μακριά μας φώτα». Πέταξε τό τσιγάρο. 'Η ήρεμία δέν τοῦ ἥρθε ἀπό μέσα, γλίστρησε ἀπ' ἔξω, μέσα ἀπό τά ρουθούνια του. 'Ο ἀέρας μύριζε συγκινητικά, αὐτή ἦταν ἡ λέξη — γαζία. «Τό σπίτι πού μεγάλωσα είχε γαζίες καὶ λεμονίες στόν κήπο — τό σπίτι καὶ ὁ κήπος σκαρφαλώνανε καὶ κρεμόντανε ἀπ' τά κλαριά μιᾶς ἀλλής τεράστιας γαζίας». Ελέδε τό δέντρο, σηκώθηκε κι ἔκοψε μία, πού διαλύθηκε καὶ πέταξε μέσ' ἀπ' τά χέρια του. Τοῦ 'μεινε τό λεπτό κοτσάνι κι ἔνα μικρό πράσινο μπαλάκι ἐντελῶς γυμνό ἀπό τό κίτρινο χνούδι. Δευτέρος δρόμος δεξιά. Περπατοῦσε μέ μεγάλο βήματα — βιαζότανε ν' ἀγγίξει τήν 'Ἐλένη. Τρίτο στενό ἀριστερά, πάτησε σέ κάτι νερά. Τό σπίτι είχε σβηστά φώτα. Πέτρινη μονοκατοικία μέ μικρή, σκεπαστή βεράντα ἀριστερά ἀπό τήν είσοδο. Πέρασε στόν κήπο, ἀνέβηκε τά πέντε σκαλοπάτια καὶ χτύπησε τό κουδούνι. Στό στρογγυλό παραθυράκι ἀνέτειλε κι ἔδυνε ἔνας μαδρός ἥλιος ἀπό τέραν σερ forgé. Τό πιό κοντινό φῶς στό δρόμο ἐρχότανε ἀπό τό ίσογειο τοῦ ἀπέναντι — ἀπό τό δευτέρο του δρόφο προεξῆτε ἔνα τέλειο ἡμίκυκλιο μπαλκόνι μέ δύο κολόνες. Ξαναχτύπησε δισταχτικά «ἄργησα κι ἔφυγε ἡ 'Ἐλένη». 'Η πόρτα ἀνοίξει χωρίς ν' ἀκούσει πίσω της τά βήματα. 'Η ἀβέβαιη λάμψη είχε πλησιάσει χωρίς θύρυβο τό σγουρό, στρογγυλό τζάμι. 'Η 'Ἐλένη κρατοῦσε ἔνα κηροπήγιο μέ τρία κεριά, δύο ἀναμμένα κι ἔνα σβηστό. 'Ήτανε ἐπόλητη. Τήν κοιτοῦσε μέ τα πόδια κολλημένα πάνω στήν ψάθα. Τά σκούρα μαλλιά τής πέφτανε στό πρόσωπο. Φοροῦσε ἔνα μαδρό παντελόνι, γύρω ἀπό τό στήθος της πάνω σέ μία ἀσπρή ἐσάρπα ἀπό πολύ λεπτό ψαθόσμα φυτρώνανε/βελούδινα φύλλα, ρόξια καφέ καὶ πράσινα. Πρόσεξε τήν καρφίτσα πού τή συγκρατοῦσε, ἔνα ἀληθινό ποδαράκι ζώου, γούνινο μέ δαχτυλιδάκι μέ μώβ πέτρα. «Γιά μένα γναλίζουνε ἔτσι τά μάτια της;» «'Ελα γρήγορα νά κλείσω τήν πόρτα ἔχω ἀνάψει τό καλοριφέρ — ἔχει καεῖ κάποια ἀσφάλεια — δέ σε πειράζει νά εἴμαστε λίγο στά σκοτεινά!» Περνούσανε ἀπό μιά μεγάλη τραπέζαρια —μακρόστενο τραπέζι— καρέκλες ντυμένες μέ φαγωμένο δέρμα. Στόν τοῖχο ἡ 'Ἐλένη τοῦ φώτισε χωρίς λόγο ἔνα πολύ σκοτεινό Μυστικό Δεῖπνο. «Οι 'Απόστολοι φάγανε τίς καρέκλες; ή μήπως ἦταν ἔργο ἀξίας, τό καμάρι τοῦ σπιτιοῦ». Τώρα σ' ἔνα μακρύ διάδρομο μέ μιά φορτωμένη, στριφτή κρεμάστρα. Κι ἀπό τίς δύο μεριές, κλειστές πόρτες. 'Η τελευταία δεξιά μισάνοιχτη, διέκρινε τήν ἄκρη μιᾶς σανίδας σιδερώματος. 'Ο διάδρομος κατέληγε σέ ἀλλη πόρτα καὶ ή 'Ἐλένη τήν ἀνοίξει διάπλατη «ἡ κρεβατοκάμαρα τῆς θείας μου». 'Ακούμπησε τό κηροπήγιο πάνωσ' ἔνα ἐπιπλο τέ με συρτάρια καὶ μάρμαρο, μπροστά στόν καθρέφτη — μέ φαρδιά, σκαλιστή κορνίζα. Τό κρεβάτι, είχε κι ἀπό σκαλιστή πλάτη, ἦταν ἀσυνήθιστα ψηλό. Κάτω ἀπό τό παράθυρο, ἔνα μπαούλο μέ κυρτή ράχη σάν τό μπαούλο μέ τό θησαυρό. Δέν αἰσθανότανενά δύμας σάν πειρατής «μήπως ἔπρεπε;» Πρόσεξε πάνω στό μάρμαρο πολλά μικρά κουτάκια σέ διάφορα σχήματα κι ἔνα ἀσπρό χέρι ἀπό πορσελάνη. Πλησίασε τήν 'Ἐλένη. Αἰσθάνθηκε κάποιο ἀστράτο περίβλημα γύρω ἀπό τό σῶμα της, σκληρό, νά συγκρούεται μέ τό δικό του. Γιά μιά στιγμή πήγε νά τραβήγχει νά τής ζητήσει συγνώμη, ὑστερά έγιειρε πάλι μπροστά καὶ τήν ἔκλεισε στήν ἄγκαλιά του. Μύριζε κραγιόνι τῶν χειλιῶν, μύριζε γαρδένια, τά δόντια της ἦταν λίγο κρύα. «"Α! ὁχι" είπε ή 'Ἐλένη καὶ τόν ἔσπρωχνε πρός τό κρεβάτι. «Θέλω

νά ξαπλώσεις καί νά κλείσεις σφιχτά τά μάτια σου.» Τήν κοίταζε πού έπαιρνε τό κηροπήγιο. «Ξάπλωσε λοιπόν.» Ή πόρτα πλάι στή ντουλάπα δδηγούσε σέ μπάνιο γιατί άκουσε τό καζανάκι, άλλα πρίν, τή φωνή τῆς 'Ελένης, «νά μήν τ' άνοιξεις καθόλου πρίν σου πᾶ». Μετρούσε — ήτανε στά τριάντα δύο. «Άκουσε τό σπίρτο ν' άναβει καί τινάχτηκε μέ τό σφύριγμα.» Αστραφτε γυμνή μπροστά στήν πόρτα τού μπάνιου, μ' ξνα βεγγαλικό σάν μαγικό ραβδάκι στό δεξί της χέρι. Τό στήθος της, πιό μυτερό από τής Χριστίνας, εύτυχως δέν ήτανε σουβλερό. Γελούντε. «Ο Τάκης τήν κοίταζε έτοιμος νά βάλει κι αυτός τά γέλια. «Ητανε ώραια καί τήν ηθελε — τόσες μέρες τώρα. Σβήνανε γύρω της κι οί τελευταίες σπίθες.» Ήρθε καί ξαπλώσε δίπλα του, μέσα δύμως από τήν κουβέρτα. «Ανασηκώθηκε κι άρχισε νά γδύνεται άμιλητος. Αισθανόταν δύο καί πιό άνήσυχος, τού περνούσε από τό μυαλό του πώς ή έπιθυμία του ήτανε δαιμονική, πώς ξεπερνούσε σέ διάσταση κάθε πραγματική πιθανότητα νά έκπληρωθεί, «δ, τι καί νά μοῦ δώσει, δ, τι καί νά τής πάρω ποτέ δέ θά είμαι ηρεμος πλάι στό άσπρο της κορμί». Μόλις μπήκε κι αυτός μέσα από τά σκεπάσματα, ή 'Ελένη τραβήγηκε λίγο στήν άκρη, «έλπιζω νά κατάλαβες δτι αυτό μέ τό βεγγαλικό ήτανε έρωτικό υποκατάστατο — άλλωστε ξχω άκομη λίγο περίοδο.» Τής χάιδευε πολύ έλαφρά τά κόκαλα τής λεκάνης. «Πέξ μου, τώρα δέ χρειάζεται νά κάνουμε ξρωτα, μπορείς νά μοῦ λές δ, τι θέλεις — μιλήσε μου γιά τή δουλειά σου». Δίσταζε νά τής δαγκώσει τό στήθος. «Γιά τή γυναίκα σου — γιά τήν κόρη σου, πώς μοῦ είπες δτι τή λένε;» Ο Τάκης γύρισε άνασκελα καί σκέπασε τό κεφάλι του μέ τό μαξιλάρι... Τήν άκουσε πού άναβε τό κηροπήγιο. Προσπαθούσε νά τού τραβήξει τό μαξιλάρι από τό πρόσωπο. 'Επαναλάμβανε από μέσα του δασυνόμενες λέξεις, όπως τίς είλη μάθει στίς πρώτες τάξεις τού Δημοτικού:

“Άδης ἄγιος ἀγνός
αἷμα ἀλάτι ἀπαλός
ἄλμα ἄμμα ἀμαρτάνω
ἀφί ἄμαξα ἀπλώνω
ἄλωνίζω ἀρμυρίζω καί ή 'Αλικαρνασσός.
‘Έδρα ἔλκω ἐκατό
εὐρίσκω ἔλος ἐρπετό
ἐνορτή' Ἐρμῆς ἐστία
‘Ἐλλάς' Ἐλλη ἐταιρεία
ἔνας έτοιμος 'Ἐλένη
έβδομαδα ἐρμηνεία.

Πήγε κι ήρθε μ' ξνα ποτηράκι, βούταγε μέσα τό μικρό της δάχτυλο καί τού 'βρεχε τά χεῖλη μέ grand marnier «τί έγινε, έγώ σ' ξμπλεξα έτσι; Ξέρεις τί μπορούμε νά παιξούμε, δτι ξχεις μισοπνιγεί καί σου κάνω τεχνητή άναπνοη, ξέρω άληθεια». «Ιστός, ίκετης, ίκανός, ίδρωτας, ίδρυμα, ίστος...» Ήσυχος καί 'Ηφαιστος, 'Ηρακλής καί ήμερος... 'Οδός, δμάδα, δμαλός, δρίζω, δρκος, δδηγός». Ο θόρυβος ένός αυτοκινήτου στόν ίδιο φάντηκε μακρινός, τήν έκανε νά τιναχτεί. Τέντωσε τό κεφάλι της στό διάδρομο, ένω συγχρόνως φορούσε βιαστικά τό παντόνιον της. Τό κλειδί στήν άλλη άκρη τού σπιτιού άκούστηκε πολύ καθαρά. 'Αρπαξε τήν έσάρπα της καί τό κηροπήγιο, βγήκε καί τόν άφησε στό σκοτάδι. Σηκώθηκε καί κλειδώσε τήν πόρτα Εύρισκε τά ρούχα του μέ τή φλόγα του άναπτηρα, ένω στ' αυτία του φτάνανε φωνές καί τί ήτανε πάλι αυτό! κάτι σάν ρόγχος. «Άκουσε βήματα πρός τήν κρεβατοκάμαρα. Τήν ώρα πού κάποιος λύνσαγε μέ τό πόμολο κατάφερε νά βγει άπό τό παράθυρο σ', ξνα μικρό κήπο, μ' ξνα άσπρο, άδειο εύτυχως, σπιτάκι σκύλου. Τό σπίτι ήτανε δύως τού είλη φανεί από μέσα, πολύ μακρόστενο. Περπατούσε τώρα προσεκτικά κατά μηκος στά ψηλά κάγκελα πού τό χωρίζανε άτ' τό διπλανό. Τή στιγμή πού έφτανε στό μπροστινό κήπο, άνάψανε δλα μαζί τά φῶτα τού σπιτιού, καί καθώς ξβγαίνε τρεχάτος καί σκυφτός στό δρόμο, άκουσε μιά φωνή, μέ ξένη τού φάνηκε προφορά, «πρόσεξε μήν πέσεις — κοίταξε πάδω πάει δ μαλάκας!» Άκουσε πιό σιγανή καί τή φωνή τῆς 'Ελένης, «σέ παρακαλῶ». «'Α! άστε μέ παρακαλεῖς κι δλας». Τά πράγματα φαινότανε πάλι ν' άγριεύουντε — ένας θόρυβος σάν από χαστούκι. 'Εδεσε τά παπούτσια του περιμένοντας τό λεωφορείο πού εύτυχως δέν άργησε. «Οταν δύμως θέλησε νά δει τήν ώρα, είλε πώς είλη ξεχάσει τό ρολόι του. Αύτή τή φορά κατέβηκε στήν Κηφισιά καί συνέχισε μέχρι τό σπίτι μέ ταξί. Θά είλη περάσει έτσι καμιά ώρα,

καθισμένος στό πίσω δωμάτιο του γραφείου, κοιτάζοντας τά νύχια του, τά παπούτσια του, μιά τρύπα στόν άπεναντί τοίχο πότε νά μεγαλώνει καί πότε νά μικραίνει. "Ακουσε ξέω άπό τό παράθυρο δυνατά γέλια καί «Σσσστ» και πάλι γέλια. Είχε τό γρήγορο ρεφλέξ νά σβήσει τό φᾶς. Κάτι χτύπησε κι έσπασε πάνω στό κλειστό ρολό. Κάπνισε τό τσιγάρο του μέχρι φύλτρο. Τώρα έκανε πάλι τήν ίδια διαδρομή — τό τετράγωνο, μέχρι τήν Ξενοκράτους, άπό τά σκαλιά τής Μαρασλή. Μπροστά στό παράθυρο του γραφείου του μάζεψε τό ρολόι του σπασμένο.

"Η Χριστίνα είχε άφησει τό αύτοκίνητο στήν Πλουτάρχου, τοῦ πήρε όρα νά τό βρει, πλάι σ' ένα πού φορούσε μεγάλο ρούχο. "Αρχισε νά δηγει πρός τήν 'Ομόνοια, ύστερα πρός τήν Πειραιώς. Οι δρόμοι ήτανε άδειοι, πρός τήν θάλασσα, τήν Πειραιάκη 'Ακτή δύο πάντα χανότανε. Τό παλιό ζυθεστιατόριο ήτανε άπειραχτο καί φρέσκο μέ ζαλισμένα φῶτα. Παρήγγειλε τή σπεσιαλιτέ, γαρίδες σαχανάκι. Φάίνεται πώς καμιά μύγα δέν περνούσε έδω ποτέ ζωντανή τό κατώφλι γιατί είχε μπροστά στήν πόρτα τέσσερις πεθαμένες. Στήν τουαλέτα πλένοντας τά χέρια του θυμότανε ένα παλιό ίνδικο σαπούνι πού είχε βρει κάποτε μικρός σ' ένα κουτί, κι ήθελε τόσο πολύ νά είναι μαγικό, πού δέν τό μεταχειρίστηκε ποτέ. Τό φαγητό δέν πήγαινε κάτω, τού ήρθε καί στό μυαλό κάτι πού τοῦ έλεγε ένας φίλος του «ἄν τά γάρια καί τά θαλασσινά είχανε φωνή θά γινότανε συνέχεια χάλασμός κόσμου». «Καλύτερα πού ήρθανε έτσι τά πράγματα», σκεφτότανε, «γιατί μπορεί άν κοιμόμουνα μέ τήν 'Ελένη, νά μέ κολλούσε κάποια άρρωστια καί χωρίς νά βάζω στό μυαλό μου τό χειρότερο, μιά μικρή μόλυνση θά ήτανε άρκετη γιά νά δημιουργηθεί τό μεγαλύτερο μπλέξιμο. Ποτέ δέ θά μπορούσα νά έξηγήσω στή Χριστίνα καί τί θά γινότανε; θά ήμουνα δύναγκασμένος νά τής δινω τό βράδυ ένα υπνωτικό διαλυμένο μέσα στό γάλα της. Ωά έπρεπε νά τήν άλειφω κρέμεις, νά τήν πασπαλίζω μόν Φθειρέξ ίσως καί νά τής βάζω υπόθετα ένω θά ήτανε κοιμισμένη καί τό πρωί — αυτό θά ήτανε καί τό πιό δύσκολο — νά έξαφανίζω πρίν ξυπνήσει, τά ίχνη τής θεραπείας.» Πρίν νά φύγει άδειασε καί τέταρτο ποτήρι κρασί. "Οδηγούσε άκολουθώντας τά φῶτα. Τά πράσινα φῶτα τόν φέρνανε στή Νέα Σμύρνη, στήν δόδο Σαράντα 'Εκκλησιάν, ψηλά πάνω άπό τήν έκκλησία τής 'Αγίας Πράσινης Φωτεινῆς — μόνο πού δό Τάκης δέν τό ήξερε έτσι τ' ονομά της. 'Εγώ τό έρω, γιατί έκει ένιψε ή κηδεία τοῦ πατέρα μου. Πήγα ντυμένη στά καταπράσινα, τ' άγαπημένο του χρώμα, καθώς καί τό χρώμα τής αιώνιας βλάστησης. Τή λειτουργία έτυχε νά τήν κάνει ένας παλιός του συμμαθητής, πού μετά σαράντα τόσα χρόνια τόν θυμήθηκε καί ήτανε βαθιά συγκινημένος. 'Ο πάτερ Θεοδόσιος νομίζω. 'Άλλα αυτά είναι μιά άλλη ίστορια πού δέν έχει καμιά θέση έδω, καί στό μυαλό μου δέ θά έπρεπε νά έχουν καμιά θέση οι τύψεις. Δέ φταιώ έγώ γιά κανένα Πραγματικό Γεγονός. Φταιώ δμως γιατί άλλα τά φαντάστηκα. Φταιώ γιά άλλα τά Φανταστικά.

Καθώς έψαχνε τό διακόπτη τής λάμπας της ή κυρία 'Αφροδίτη, σκούντηξε τό άδειο ποτήρι πού έπεσε κι έσπασε μέσα στό σκοτάδι. Τό άναψε τό φῶς. "Ήτανε τέσσερις παρά είκοσιπέντε τήν ώρα πού διψούσε. Τό ποτήρι είχε σπάσει σέ τρία μεγάλα καί πολλά μικρά κομμάτια. Είχε περάσει δλη τή μέρα κλεισμένη στό δωμάτιό της. Μιά στιγμούλα μόνο στή μεσημβρινή ήσυχιά είχε κάνει μιά σύντομη έπιδρομη στήν τουαλέτα καί στό ψυγείο. Τράβηξε έπάνω τής τήν άσπρη κουβέρτα «τόν 'Οκτώβριο κάνει πιό πολύ κρύο μέσα στό σπίτι». Δέν είχε κλείσει μάτι χτές δλη νύχτα καί σήμερα πάλι τά ίδια. «Έτσι είναι, παντρεύονται καί σέ ξεπονάνε.» 'Ακούς έκει τό παιδί της τό μονάκριβο νά μήν νοιάζεται καθόλου γιά τή δίκια της γνώμη! Νά θέλει νά δώσει τό σπίτι γιά πολυκατοικία. Πάνω στόν καβγά, είχε χτυπήσει τό τραπέζι καί τήν είχε διαλοστείλει. Αυτό τό σπίτι τό 'νιωθε σάν σώμα της. Παλιό βέβαια —κοίταξε τό άλογο πού σχημάτιζε ή ήγρασία πάνω άπό τό παράθυρο— άλλά τόσο δικό της! Στή διπλανή κρεβατοκάμαρα πού τούς είχα παραχωρήσει όταν παντρευτήκανε, είχανε περάσει τήν πρώτη βραδιά τοῦ γάμου τους μέ τόν 'Αριστοκλή. Τότε τό σπίτι τό είχανε άκομη μέ νοϊκή. 'Εκει μέσα είχε γεννήσει τό πρώτο πού βγήκε πεθαμένο κι ύστερα αυτό τό τέρας, ήτανε τόσο πληγωμένη. Σηκώθηκε κι ένω ντυνότανε άπεφευγε νά κοιτάξει τόν καθρέφτη. Νά γινότανε νά έβλεπε πάντα τόν έαυτό της μέ τά μάτια τοῦ 'Αριστοκλή τότε πού τής έγραφε ποιήματα! Τά περισσότερα τά είχε μάθει άπ' ξέω. Είχε άδυναμία σ' έκεινο πού λεγότανε 'Επιστροφές.

Μ' ἔρωτική συγκίνηση μ' ἀρέσει νά γυρνώ
Στούς δρόμους καὶ στίς γειτονιές πού χαμε περπατήσει.
Τά χνάρια τῶν βημάτων σου σβήσμενα προσπερνῶ,
Μά βγαίνει ή μνήμη σου θερμή νά μέ συναπαντήσει.

Καὶ γίνεσαι αἰσθημα συχνά, τά βράδια κι ἀγρυπνῶ
Νά σ' ἀγαπῶ δπως ἀλλοτες πολύ σ' είχα ἀγαπήσει.

Τό φέγγος τῆς σαπφείρινης ματιᾶς σου δέν ἔχνω,
Καὶ ήχει βαθιά μου δ μουσικός παλμός, πού χες ἔνπνησει.

Ὑπῆρχε καὶ τό μεγάλο πού είχε δημοσιεύσει μέ ψευδώνυμο στή Νέα Ἐστία — «ἡ Ἔταιρα», δ τίτλος τήν ἔφερνε πάντα σ' ἀμηχανία.

Ξέρει πού τήν ἀγάπησαν σάν μιά ωραία γραμμή
Μά δέν τή μέλλει ἀφοῦ κι αὐτή τίποτε δέν προσφέρει.

Ἐτσι τέλειωνε. Ἡ ἀλήθεια είναι πώς στήν ἀρχή δέν τίς ηθελε πολύ τίς συζυγικές σχέσεις —νοσταλγοῦσε τίς βόλτες πού κάνανε ἀρραβωνιασμένοι— δ Ἀριστοκλῆς τή σήκωνε στά χέρια του, τῆς ἐσκαγε φιλιά στά μάγουλα «Τό βλέπετε αὐτό τό ώραιο κορίτσι; τό ἀγαπῶ καὶ μ' ἀγαπάει» μοῦ ῥχεται νά φωνάζω τής ἔλεγε «καὶ νά πετάω τό καπέλο μου στόν ἀέρα. Βαριότανε νά σηκώνεται δύο καὶ τρεῖς φορές μέσα στή νύχτα γιά νά κάνει πλύσεις μέσα στό κρύο μπάνιο. «Ἀλλά αὐτό δέ σημαινε πώς δέν τόν ἀγαποῦσα — τρελά μάλιστα.» «Ἐριξε τό καφέ σάλι στήν πλάτη τής. Στάθηκε λίγο νά βουρτσίσει τά μαλλιά της. Δέν τή χώραγε τό σπίτι. Βγήκε στόν κήπο ἀλλά δέν τή χωροῦσε οδεύ τό κήπος. Προσπερνώντας τον δ πυράκανθος τής ἀγγιξε τό δεξί στήθος κι ἀναδύθηκε καθαρότερα ἐκείνο τό ἀπόγευμα, νωρίς, δ ἥλιος δέν είχε ἀκόμα δύσει, ἔβγαινε ἀπό τήν μπανιέρα, μόλις είχε φορέσει τό βερυκοκί μπουρνούζι πού τής είχε χαρίσει ή συνυφάδα της — μέχρι πρόπερσι ύπηρχανε στό σπίτι κομμάτια του πού χρησιμεύανε γιά παρκετόπανα. «Εκανε χωρίστρα στά βρεμένα της μαλλιά, ἀκόμα θυμότανε τό χρῆμα τής τσατσάρας — σκούρα κόκκινη, σχεδόν διαφανή. Ὁ Ἀριστοκλῆς μπήκε στό μπάνιο, τήν είχε πάρει — τήν είχε τραβήξει μέχρι ἔξω. Τήν είχε βάλει νά καθήσει στά γόνατά του. «Ητανε κι οι δύο γυρισμένοι πρός τό δρόμο. Είδε πού είχε ἔκοψυμπωτο τό παντελόνι του. Ὁ Πυράκανθος τούς μισο-ἔκρυβε, δ δρόμος είχε ἀκόμη πολύ λίγα σπίτια. «Δέ μᾶς βλέπει κανείς» τής ἔλεγε, ἀλλά στό τέλος είχε βάλει τά κλάματα ἀπό τήν ταραχή της. Τίτοτα δέν τής ἔβγαις ἀπό τό μυαλό δτι ἐκείνο τό ἀπόγευμα είχε μείνει γιά πρώτη φορά ἔγκυος. «Στούς δρόμους καὶ στίς γειτονίες πού χαμε περπατήσει...» «Ὥρες-ώρες ή μοναξιά γίνεται ἀβάσταχτη — ἀπό κάτι χρειάζεται νά κρατηθεῖς. »Αν δέ φοβότανε πώς θά τή λέγανε τρελή, θά είχε φέρει τά κόκαλα του Ἀριστοκλῆ στό σπίτι μετά τήν ἑκατοφή — ἀντί γιά τό Ὁστεοφυλάκιο. Ναί, καὶ θά τά είχε πάρει τώρα μαζί της βόλτα. Περπατοῦσε — κάθε τόσο ἔκλεινε τά μάτια, ἔκανε λίγα βήματα στά τυφλά. «Βρέ τί γίνεται ἀπό αὐτοκίνητα! Κάνεις παιδιά κι αὐτά κάνουν αὐτοκίνητα.» Κοίταξε στό μαύρο πού ήτανε κάτω ἀπό τό κίτρινο φῶς τοῦ δρόμου «ἀντός πάλι τί κάνει, τόν πήρε δ ὕπνος μέ τό τιμόνι γιά μαξιλάρι|. Στάθηκε κι ἔξταζε μέσα ἀπό τό τζάμι τά πυκνά, ἀνοιχτά καστανά μαλλιά τοῦ Τάκη. «Ο Τάκης δέν τήν είχε ἀκούσει νά ῥχεται, τά πασούμια της μέ τό φελλό δέν κάνανε θόρυβο. Γύρισε δμως κι ἀνοίξε τά μάτια του, ἔχωρισε τά δικά της, μεγάλα, γαλανά μᾶλλον ή γκρίζα πίσω ἀπό τά γυαλιά της. Ἡ κυρία Ἀφροδίτη ταράχτηκε, πέρασε μπροστά ἀπό τό αὐτοκίνητο καὶ τάχυνε τό βήμα της σύρριζα στούς κήπους. «Ακουσε τήν πόρτα τοῦ αὐτοκίνητου νά ἀνοίγει καὶ νά κλείνει. «Ἀντε θά πάει κι αὐτός στό καλό — στό κρεβάτι του μόνο ἔγω θά μείνω νά γυρίζω σάν τρελή στούς δρόμους.» Τά μάτια της τήν καίγανε. «Πόσο ἔχω ἀπομακρυνθεῖ!» Δέν τολμοῦσε νά γυρίσει νά κοιτάξει, ήτανε σίγουρη πώς κάποιος νυχτοτατοῦσε πίσω της. «Εκανε τό βήμα της τρεχάτο, σάν τῶν ταχυδρομικῶν διανομέων πού είχε δεῖ στά Ἐπίκαιρα νά κάνουν ἀγώνες ταχύτητος, ἐνῶ συγχρόνως ἔπρεπε νά κρατᾶνε τά προσχήματα καὶ νά περπατᾶνε. «Οταν ἐπιτέλους ἀνέβηκε κι ἔκλεισε πίσω της τήν ἔξωπορτα, ή καρδιά της χτυποῦσε, πήγαινε νά σπάσει. «Ἐβαλε καὶ τό σύρτη. Τήν ἔτρωγε δμως ή περιέργεια. Μπήκε στίς μύτες τῶν ποδιῶν στό σαλόνι, καὶ τράβηξε λίγο τήν ἄκρη τῆς κουρτίνας. Τόν είδε ψηλό — πιό ψηλό ἀπό τόν Ἀριστοκλή νά

κοιτάζει τό σπίτι. 'Ο Τάκης κοίταζε τό παλιό σπίτι. Τό ήμισυπόγειο τοῦ φαινότανe άκατοίκητο — ήτανε βαμμένο άνοιχτότερο. Τό υπερυψωμένο ίσογειο μᾶλλον κάποια άποχρωση τῆς ώχρας μέ σκουρα, κόκκινα παντζούρια. Μία διπλή μαρμάρινη σκάλα ένωντανε μπροστά στήν πόρτα τῆς είσοδου σ' ένα φαρδύ πλατύσκαλο. «Κάθε φορά γιά νά μπεις μέσα στό σπίτι, θά πρέπει νά διαλέξεις.» Τοῦ είχε πέσει κάποτε στά χέρια ένα βιβλίο μέ άρχαία Αίγυπτιακά άντιστοιχα μέ τά ζώδια. Έλγε βρει πώς τόν χαρακτήριζε καί τόν έπηρέαζε τό ιερογλυφικό Ραζίθ πού σημαίνει τό Διπλό Μονοπάτι, θυμότανε μόνο πῶς τελείωνε έκεινο τό κεφάλαιο «τί είναι θύμως πισ δύσκολο νά σπάσεις, μία χοντρή άλυσιδό από σίδερο ή μία άλυσιδό από λουλούδια;» Πάνω από τό πλατύσκαλο κρεμότανε ένα σβήστο φαναράκι — έδω στή γωνιά φτιάχνανε τότε τά χελιδόνια τίς φωλιές τους, θά μπορούσε νά τού πει ή κυρία 'Αφροδίτη. 'Από τήν πόρτα τοῦ κήπου μέχρι τίς βάσεις τῆς σκάλας, διάδρομος ήτανε στρωμένος μέ μικρές πέτρες — τίς ένιωθε θαλασσινές μέσ' από τίς σόλες του. 'Η κυρία 'Αφροδίτη τόν κοίταζε νά έρχεται μέ τά χέρια στίς τσέπες πρός τό σπίτι. Τόν είδε νά διστάζει, υστερα νά κάθεται πλάι στόν πυράκανθο, στό κάτω σκαλοπάτι τῆς άριστερῆς σκάλας. Βαστούσε τό κεφάλο του μέσο στίς παλάμες του. 'Ο Τάκης άκουσε τή μπαλκονόπορτα ν' άνοιγει καί γύρισε. Στεκότανε τώρα άκριβώς από πάνω του, στήν άκρη τού μικρού μπαλκονιού. «Εύνχως πού δέν είναι μέρα — θά φαινότανε τά πόδια μου μέχρι έπάνω.» Ντρεπότανε πού δέ φορούσε σουτιέν καί σταύρωσε τά μπράτσα της μπροστά στό στήθος. «Τί κάνεις έκει; δέν ντρέπεσαι; θέλεις νά φωνάξω τήν άστυνομία;» Τό στόμα τοῦ Τάκη ήτανε στεγνό — ήτανε κι από τό κρασί, πολύ σπάνια έπινε, «νόμιζα πώς θά σᾶς είχε καταπιει γιά πάντα αύτό τό σπίτι — δέν αισθάνομαι καλά» τής είπε. «Όχι δέν είμαι μεθυσμένος.» «Τί έχεις — τί θέλεις» έπέμενε ή κυρία 'Αφροδίτη. Δέν μπορούσε ούτε στόν έαυτό τής νά τό έξηγησε. Πώς νά έκφρασει αυτό τό άδιέξοδο — μόνο ένας θάνατος, διάθαντος γιά χάρη του τῆς Χριστίνας θά έδινε νόημα στή ζωή του, κι δχι δπως στά παραμύθια, πού μετά φυσικά θά ξαναδωντάνευε καί θά ξούσανε αύτοί καλά κι έμεις καλύτερα. 'Ο Τάκης νόμιζε πώς ηξερε τί ηθελε γιά νά περάσει αύτος καλύτερα — τή θυσία της μέχρι τό τέλος. Χώμα στά βλέφαρα τῆς Χριστίνας, βαθιά τό σῶμα της μέσα στό χώμα γιά νά νιώσει πώς γεννιέται ξανά, νά μπορέσει νά κάνει έρωτα μέ δλες τίς γυναίκες. «'Η γυναίκα μου μέ άπατα» τής είπε απότομα.

Έτσι έγινε καί πιάσανε τήν κουβέντα. «Εβγαλε ή κυρία 'Αφροδίτη μία από τίς καλές καρέκλες μέ τό κόκκινο κάλυμμα κι έκεινος καθισμένος στό σκαλοπάτι. Τά λέγανε. Τοῦ 'λεγε πώς κι αύτήν δάντρας της τήν άπατούσε «δχτώ χρόνια τά είχε μέ τήν κουμπάρα μας — έκανα βλέπεις τό παιδί καί κλείστηκα μέσα, έκεινη τόν ξεμυάλισε.» «Κι έμένα ή μητέρα μου δέν ηθελε παιδί» τής έλεγε διά Τάκης «θυμάμαι πού δταν ημον τεσσάρων έτῶν είχε ξαναμείνει έγκυος καί είχε κάνει άπόξεση — θυμάμαι πολύ καθαρά, τής πήγαινα στό κρεβάτι σ' ένα δίσκο τσάι μέ λεμόνι, ημοντα σίγουρος ότι είχε κάνει άπόξεση έμένα.» Τής είπε άκομή, πώς ή γυναίκα του ήτανε λεπτούλα — «έχει κι αύτή σγουρά μαλλιά — καί τά μάτια σας μοι φάνηκε πώς μοιάζουνε — τά δικά σας είναι μάλιστα ωραιότερα γιατί είναι πιο μεγάλα» καί «'Αχ! τί είναι αύτά πού λές» γελούσε σιγανά ή κυρία 'Αφροδίτη «'άν ηξερες πόσω χρονώ είμαι!.. Πόσο μέ κάνεις;» «πενήντα τρία; πενήντα τέσσερα; έξήντα καλέ!» Τού έκρυψε τέσσερα, άφοι καί ή ταυτότητά τής τήν έδειχνε μικρότερη. «Σκέψου γυρίζοντας νά βρω τή Χριστίνα στό κρεβάτι μέ άλλον, μέ τριχωτό σῶμα, τό μισό της στήθος μέσα στό στόμα του» δαγκώθηκε γιά νά μη γελάσει. 'Η κυρία 'Αφροδίτη σηκώθηκε «πάω νά σου ψήσω ένα καφεδάκι, μόνο πού πρέπει νά κάνω πολύ σιγά γιά νά μη μᾶς πάρουνε είδηση. Ξέρω καί τόν λέω λιγάκι τόν καφέ, άλλα βρέ παιδί μου δέν έχουμε άρκετό φῶς.» Σηκώθηκε κι διά Τάκης κι άνεβθηκε μερικά σκαλοπάτια. 'Η ζέστη πού αισθανότανε, μπαίνοθγιανε στίς μασχάλες καί στίς κλειδώσεις του. Είπε στόν έαυτό του πώς κατεβάζει τό φερμουάρ γιά νά τραβήξει λίγο τό πουκάμισό του. «Έτσι δπως στεκότανε δρθιος, πάνω από τόν πυράκανθο, μπορούσε νά βλέπει καί μέ κλειστά μάτια τό σπέρμα του κρεμαστό πάνω στίς κόκκινες μπαλίτσες. 'Η κυρία 'Αφροδίτη τά χασε καί πολύ στεναχωρέθηκε δταν γύρισε μέ τά δύο φυλτζάνια πάνω σ' ένα γιαπωνέζικο δίσκο καί δέν τόν είδε πουθενά. «Κι ητανε ένας νόστιμος!» Θά έλεγε τό άπογευμα στήν καλύτερη τής φύλη.

‘Από μία ἀποψη δέ Τάκης ἔνιωθε εὐχάριστη ἐκπληξη πού ἔβρισκε τόσο εὔκολα τό αὐτοκίνητο, πού ἔβαζε τόσο εὔκολα μπρός, πού δλα κυλούσανε. Αίμα στίς φλέβες — βενζίνη στή μηχανή, ἀσφαλτος κάτω ἀπό τά πόδια του — πεζοδρόμιο — ψάθα — μάρμαρα — πάτωμα τοῦ ἀσανσέρ καλυμμένο μέγκριζο πλαστικό. Μωσαϊκό πράσινο διάδρομος τοῦ διαμερίσματος. Στό παρκέ διαρκείας τῆς κρεβατοκάμαράς τους οἱ παντόφλες του τόν περίμεναν στή θέση τους ἐνῶ τῆς Χριστίνας φουντώνανε στό χαλάκι μπροστά στό κρεβάτι. Πάνω στό κομοδίνο τό γυαλιστερό κρέμ κουτάκι μέτις ὡτοασπίδες τράβηξε τήν προσοχή του. «Ἐτσι λοιπόν είχε ἀποκοιμηθεῖ θυμωμένη. Καλύτερα, δὲν ὑπῆρχε φόβος νά ξυπνήσει.» Τρέβηξε προσεχτικά τά σκεπάσματα, τό νυχτικό της είχε στρίψει — είχε ἀνέβει μέχρι τήν πράσινη, βουλάτη κιλότα. Ή Χριστίνα δὲν είχε κλείσει τά ρολά. Τῆς ἄρεσε λέει νά μπαίνει τό φῶς ἀπό τήν πόλη μέσα στόν ὑπνό της. Βγήκε στό μπαλκόνι. Τό φῶς ἔξω γρήγορα ξέβαφε, γύριζε σέ γαλακτερό δηλητηριασμένο θαλασσί. Πάνω ψηλά στόν ούρανό βουίζανε πολλά μικρά ἀεροπλάνα. Μεταφέρανε — τί μεταφέρανε; ἀρρωστούς στρατιωτικούς ἐγκέφαλους μέσα σέ γαλάζιες, σιχαμένες γυάλες — Τί; Τεράστια δηλητηριώδη ψηφειαφίδια; Τό “Ἐψιλον τό Λάμδα τό Ιώτα κι ἀλλά πού κι αὐτά φωσφορίζουνε — τό “Ομικρόν πάλι τρώει τήν ούρα του, τοῦ βάζεις τίς φωνές και κάνει τό κορόδιο, ἀλλάζει βιολί και γίνεται Θήτα. Τό “Υψιλον τό Κάπα τό “Άλφα μέ τό Νί και μέ τό Σίγμα μέχρι τό ‘Ωμέγα, ἐκτός ἀπό Δελτα, ποτέ δέ βρέθηκε. ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ θά γράφουνε πάνω στόν ούρανό στον τῆς πόλης ΤΕΛΟΣ καθώς δλους μαζί θά μᾶς καταβροχθίζει. Κοίταζε τά γύρω μπαλκόνια — φανταζότανε στά κρεβάτια τους τούς κοιμισμένους πεθαμένους. Γύρισε μέσα κι ἔκλεισε τελείως τά ρολά.

Κάπως ἔτσι λοιπόν ἔχουνε τά πράγματα — ‘Ησυχία, Τάξις και’ ‘Ανασφάλεια. Κι ἐγώ πού λέω πώς ἔχω ἀπό τόν Τάκη πώς ἔχω ἀπό τήν Ἐλένη «καθόλου καθόλου» ἀπό τή Χριστίνα «οἱ γερές της βάσεις μέ τρομάζουνε — πάνω σέ τέτοιες γερές βάσεις θά φυτρώσουνε τά χειρότερα τέρατα» δέ γίνεται νά είμαι άμετοχη. Νωρίς τό ἀπόγευμα κοιτάχτηκα γιά λίγο μέσα στόν καθέρητη τῆς Χριστίνας, τήν ώρα πού ἔβαφε τίς βλεφαρίδες της πρίν νά πάει τή Γεωργία βόλτα στή θάλασσα. Είδα πώς και τό δικό μου δρόμο τόν χαράζουνε και τόν κόβουνε τά λουλούδια τῆς Φωτιᾶς. Είμαι λέει τό παιδί τής κυρίας ‘Αφροδίτης και τοῦ ‘Αριστοκλῆ — καλύτερα τοῦ ‘Αρη. Μέχρι νά γκρεμίσω τό δικό της σῶμα γιά νά μπορέσω νά ξαναβρῶ τό δικό του, καμιά ίστορία δέ θά ‘χει σημασία. ‘Ο Τάκης πήγαινε μέ τίς κάλτσες στή κουζίνα. ‘Επινε ἔνα πηχτό χυμό ροδάκινο. Γυρίζοντας ἔριξε μιά ματιά στό δωμάτιο τῆς Γεωργίας. Τή φωτιές μέχρι τή μέση ἔνα πορτοκαλί κεφάλι σκύλου — λαμπτίστα τῆς νύχτας κατευθείαν χωρίς καλώδιο στήν πρίζα. Μέ φόντο τό σκούρο γαλάζιο τοίχο μέ τά ζωγραφιστά ἄσπρα σύννεφα — ίδέα τής Χριστίνας γιά παιδική διακόσμηση, τώρα τοῦ φαινότανε ἀγέννητη. ‘Απ’ ἔξω τό βουητό δυνάμωσε, τρίζανε τά κλειστά ρολά και τά τζάμια. Είχε ἀφήσει τή Χριστίνα ξεσκέπαστη. Καθισμένος στό ὅβαλ χαλάκι ἔβαλε κι αὐτός ώτοασπίδες, ὕστερα ἔγειρε τό μέτωπό του πάνω στά στρόγγυλά της γόνατα. ‘Ο Πυράκωνθος τοῦ ἥρθε πάλι, γύριζε μέσα στό κεφάλι του, οἱ μικρές ἄσπρες σταγόνες ξεραμένες ἐδῶ και ώρα βάζουνε τή ζωή ὅλων σέ πολύ μεγάλο κίνδυνο μία λεκάνη νερό κυμάτιζε στό μυαλό του τ’ δινειρο-σκέψη. ‘Η Χριστίνα στόν ὑπνό της χαμογελούσε, κουνήσε τό κεφάλι της, τινάχτηκε λίγο τό δεξί της χέρι. ‘Ο Τάκης ἔνιωσε τό τίναγμα, δέν ἄκουγε ζώμας τόν ήχο· και ή Χριστίνα συνέχιζε νά ψιθυρίζει κοιμισμένη.

•*Μαρία Μήτσορα*